

*Шевченко А.В., ст. гр. ФКфе-13-1
Науковий керівник:
к.е.н., проф. каф. ЕАіФ Дідик Л. М.
(державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

КОНВЕРТОВАНІСТЬ ВАЛЮТ

Конвертованість валюти, органічно пов'язуючи внутрішній ринок зі світовим, дає можливість оперативно реагувати на зміни міжнародної господарської кон'юнктури, що позитивно впливає на економічний розвиток країни. Конвертованість, як економічну категорію, можна визначити як такий стан і характер економічної і валютно-фінансової системи, за якого для власників засобів у національній валюті забезпечується свобода здійснення тих чи інших операцій як у даній країні, так і за кордоном.

Важливим завданням економічної політики України є не лише забезпечення стабільності національної грошової одиниці (гривні), а й її конвертованості, що можливе за оптимального формування багатьох умов. Це насамперед збалансований товарний ринок, який задовольняє попит власників валюти у товарах і послугах кількісно та якісно; необхідні резерви товарів і грошей, в тому числі іноземних резервних валют (стабілізаційний фонд); юридичний та організаційно-технічний режим вільного обміну національної валюти на іноземні; розвинута і стабільна фінансово-кредитна система та система грошового обігу, які б відображали загальну економічну стійкість і мінімальну інфляцію, зумовлену емісією грошей; наявність потужного конкурентоспроможного експорту для підтримки національної валюти за кордоном.

Важлива роль у цьому процесі належить правильності визначення та підтримці раціонального валютного курсу, який формується переважно попитом та пропозицією. На курс впливають: валютний паритет, рівень інфляції, динаміка цін, платіжний баланс, інші взаємопов'язані чинники.

Великої шкоди забезпеченню конвертованості гривні завдає позабанківська циркуляція в Україні іноземної конвертованої валюти, масштаби якої, за різними оцінками, сягають 10 млрд. дол. США. Поза банками (в тіньовій економіці) обертається значна маса і національних грошей, за різними оцінками — до 8 млрд. грн.

Конвертованість валют — це здатність валют виконувати функції платежу в будь-якій країні. У 1968 Міжнародний валютний фонд в розряд таких валют відніс долар США. У наш час з понад 150 країн членів МВФ повністю конвертовані валюти мають 10 найрозвиненіших країн світу. Приблизно 50 країн мають валюти з обмеженою конвертованістю.

Наведемо класифікацію повністю конвертованих валют на підставі їх популярності на форекс та долі резервів в національних банках. Ці грошові знаки найбільш повно використовуються у розрахунках за товари та послуги на міжнародних ринках.

1. Доллар США – резервы 60% доля на форекс 41%.
2. Евро – як резервна валюта - 26.6%, доля на форекс 30%.
3. Японська йена – резервы банков 3,8 доля на фогех 12%
4. Британський фунт – в качестве резервной валюты 4,1% об'єм торгівлі на форекс 7%.
5. Швейцарський франк – резервы всего 0,1%, доля на бирже forex 5%.

Українська гривня поки залишається частково конвертованою валютою.

Підвищення конвертованості валюти — результат необхідних для цього умов. В Україні вони поки відсутні — технічна оснащеність, якість і ефективність виробництва відстають від світового рівня, багато видів продукції неконкурентноспроможні, слабка експортна база; структура внутрішніх цін неспівставна зі світовою; високий дефіцит платіжного балансу, зовнішня заборгованість; слабо розвинені ринкові відносини у внутрішньогосподарчих зв'язках.